

Projekt

z dnia 29 listopada 2023 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ**

z dnia 30 listopada 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Programu
Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej, Programu Ochrony i Promocji Zdrowia na rok 2024**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 t.j.), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r. poz. 1939 t.j. ze zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 t.j. ze zm.) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2561 t.j. ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Rada Miasta przyjmuje:

- 1) Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2024, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały,
- 2) Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2024, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały,
- 3) Program Ochrony i Promocji Zdrowia Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2024 stanowiący załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr
Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą
z dnia 30 listopada 2023 r.

PROGRAM

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA ROK 2024

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	str.
3	
I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	str.
3	
II. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLIZMU W MIEŚCIE.....	str.
3	
1. Rynek napojów alkoholowych w mieście.....	str. 4
2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ...	str. 4
3. Pomoc społeczna.....	str. 5
4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.....	str. 5
5. Działania podejmowane przez Policję i Straż Miejską	str. 5
6. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna	str. 6

7. Diagnoza problemów społecznych	str. 7
III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU.....	str. 8
1. Cel strategiczny	str. 8
2. Cele operacyjne	str. 8
3. Priorytety	str. 8
4. Zadania	str. 8
IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA	str. 13
1. Koordynator Programu	str.13
2. Realizatorzy Programu i partnerzy	str. 13
3. Źródła finansowania Programu	str. 14
4. Monitoring Programu i sprawozdawczość	str. 14
SPIS TABEL	str. 14

WSTĘP

Nadużywanie alkoholu i narkotyków jest poważnym problemem społecznym, który generuje wiele szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozluźnienie lub rozpad więzi rodzinnych i międzyludzkich, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, a także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Waga problemu wymaga podejmowania działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.

Zgodnie z art. 4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych

gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o uchwalane corocznie gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2024 (zwany dalej: Programem) określa miejską strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu. Dokument obejmuje również przedsięwzięcia z obszaru przeciwdziałania narkomanii i przemocy domowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym. Program został opracowany przez Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą przy współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi podmiotami działającymi w ww. obszarach.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Obowiązek opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4 ust. 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dokument ten jest integralną częścią „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 – 2026”. Program jest tworzony również w oparciu o inne ustawy, w szczególności są wśród nich:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

II. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLIZMU W MIEŚCIE

Alkoholizm, i niejednokrotnie towarzysząca mu przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które stanowią poważne zagrożenie dla życia mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą, w tym dzieci i młodzieży. Informacji na temat ich skali i charakteru dostarczają dane podmiotów podejmujących działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Należą do nich m.in. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Leczenia Uzależnień „Nowy Dworek”, Ośrodek Pomocy Społecznej,

Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Policja, Straż Miejska, placówki oświatowe, stowarzyszenia i Klub Abstynenta.

1. Rynek napojów alkoholowych w mieście

Tabela nr 1: Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2017– 2022

stan na koniec roku:		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18 % alkoholu uchwalony przez Radę Miasta		110	110	110	110	142	142
w tym:	sklepy	60	60	60	60	82	82
	punkty gastronomiczne	50	50	50	50	60	60
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % alkoholu oraz piwa, powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18 % alkoholu		88	95	109	90	113	116
w tym:	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklep)	44	54	57	43	73	77
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	44	44	52	47	40	39
Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych		289	190	214	210	192	192
w tym:	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	87	119	127	120	114	117
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	121	71	87	90	78	75
Liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia i wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych		57	60	58	45	57	57
w tym:	w sprawie cofnięcia zezwolenia	0	0	0	0	0	0
	w sprawie wygaśnięcia zezwolenia	57	60	58	45	57	57

Źródło danych: Wydział GKiL - Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą

2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kostrzynie nad Odrą (MKRPA) zajmuje się w szczególności inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz integracją społeczną osób uzależnionych, a także podejmowaniem czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Dane szczegółowe na temat jej działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2: Działalność MKRPA w latach 2017 – 2022

stan na koniec roku:	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba otrzymanych przez MKRPA wniosków w sprawie objęcia osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu leczeniem odwykowym (w tym: liczba kobiet i mężczyzn)	19 (6 K, 13 M)	27 (2 K, 25 M)	18 (5 K, 13 M)	14 (2K, 12M)	18 (4K, 14 M)	11 (2K, 9M)
Liczba spraw zakończonych podjęciem przez osobę decyzji o dobrowolnym poddaniu się leczeniu odwykowemu (po rozmowach motywujących przeprowadzonych przez MKRPA)	4	3	0	0	0	1
Liczba wniosków skierowanych przez MKRPA do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	7	10	7	8	3	12
Liczba spraw zawieszonych	0	5	0	1	0	0

Źródło danych: MKRPA w Kostrzynie nad Odrą

3. Pomoc społeczna

Szeroko rozumianą pomoc społeczną oraz wsparcie w zakresie reintegracji społecznej dla osób dotkniętych i zagrożonych alkoholizmem oraz towarzyszącą mu niejednokrotnie przemocą udziela Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) w Kostrzynie nad Odrą. Ośrodek świadczy pomoc w oparciu o kontrakt socjalny, pracę socjalną, a w razie potrzeby przyznaje świadczenie w postaci zasiłku. Osoby zmagające się z problemem nadużywania alkoholu kierowane są do MKRPA i na spotkania grup wsparcia w Klubie Abstynenta „Libra”. Ponadto pracownicy socjalni współpracują również z placówkami leczenia uzależnień, sądami, kuratorami sądowymi, Policją, Strażą Miejską, a także z placówkami oświatowymi i świetlicą socjoterapeutyczną.

Tabela nr 3: Działalność OPS w latach 2017 – 2022

stan na koniec roku:	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin objętych przez OPS wsparciem z powodu alkoholizmu	12	19	16	16	17	16
Liczba rodzin objętych przez OPS wsparciem z powodu narkomanii	8	17	14	13	16	6
Liczba rodzin objętych przez OPS wsparciem z powodu przemocy w rodzinie	14	4	6	3	6	5

Źródło danych: OPS w Kostrzynie nad Odrą – Sprawozdanie roczne z działalności

4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

W Kostrzynie nad Odrą funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. W jego skład wchodzi 7 osób, które reprezentują podmioty zajmujące się, w ramach swoich zadań, przeciwdziałaniem przemocy domowej, m.in. OPS, MKRPA, Policja, sąd, placówki oświatowe, stowarzyszenia. Działania podejmowane przez Zespół obejmują w szczególności:

- prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”;
- składanie do MKRPA wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu;
- udział w kampaniach i konferencjach dotyczących przemocy domowej;
- współpraca z instytucjami zajmującymi się problemami przemocy domowej.

Tabela nr 4: Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w latach 2017 - 2022

stan na koniec roku:	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”	14	27	22	29	68	37
Składanie do MKRPA wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu	0	2	3	3	4	2
Liczba spraw prowadzonych przez Zespół	46	69	69	46	74	85
Liczba posiedzeń Zespołu	4	4	4	0	2	1

Źródło danych: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

5. Działania podejmowane przez Policję i Straż Miejską

Z informacji pozyskanych z Komisariatu Policji w Kostrzynie nad Odrą wynika, że problem alkoholizmu w mieście występuje najczęściej w rodzinach, w których:

- osoby pozostają bez pracy i utrzymują się z pomocy społecznej;
- dochodzi do konfliktów między jej członkami;
- jej członkowie pozostają w konflikcie z prawem.

Nadużywanie alkoholu przez członka rodziny przyczynia się do jej rozpadu oraz prowadzi do demoralizacji dzieci i przemocy domowej.

Problemem jest również naruszanie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych. W celu ograniczenia tego zjawiska funkcjonariusze Policji i Straży Miejskiej patrolują okolice placówek handlowych i lokali gastronomicznych.

Tabela nr 5: Działania podejmowane przez Policję w latach 2017 – 2022

stan na koniec roku:	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczb przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu (w tym przez osoby nieletnie)	112	35	86	37	144	123
Liczba ujawnionych wykroczeń	0	0	0	0	0	0
Liczba sporządzonych wniosków	0	0	0	0	0	0

Liczba nałożonych mandatów	jest to zabronione	0	0	0	0	0	0
Liczba interwencji w ramach procedury „Niebieskiej Karty”		9	14	16	28	19	11
Liczba założonych „Niebieskich Kart”		6	14	16	28	19	11
Liczba przestępstw popełnionych pod wpływem narkotyków (w tym przez osoby nieletnie)		16	7	21	0	0	0

Źródło danych: Komisariat Policji w Kostrzynie nad Odrą

Tabela nr 6: Działania podejmowane przez Straż Miejską w latach 2017 – 2022

stan na koniec roku:		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczb przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu (w tym przez osoby nieletnie)		1	0	0	0	0	1
Liczba podjętych interwencji	w związku z nieprzestrzeganiem zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych	14	40	37	28	15	13
Liczba nałożonych mandatów		4	15	12	14	2	7
Liczba pouczeń		6	5	9	3	1	1
Liczba punktów sprzedaży alkoholu, w których ujawniono sprzedaż alkoholu nieletnim lub osobom nietrzeźwym		0	0	0	0	0	0
Liczba punktów sprzedaży alkoholu, w których ujawniono sprzedaż alkoholu bez zezwolenia		0	0	0	0	0	0

Źródło danych: Straż Miejska w Kostrzynie nad Odrą

6. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna

Pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną osobom uzależnionym od alkoholu w Kostrzynie nad Odrą świadczy Punkt Informacyjno – Konsultacyjny przy Poradni Leczenia Uzależnień. Poradnia działa w ramach Ośrodka dla Osób Uzależnionych SP ZOZ „Nowy Dworek”.

Dane szczegółowe na temat liczby osób objętych wsparciem przez ww. placówkę przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 7: Działalność Poradni Leczenia Uzależnień w latach 2017 - 2022

stan na koniec roku:	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba porad specjalistycznych udzielonych w placówce	1742	1729	1830	31	1 366	2398
Liczba pacjentów (ogółem)	1742	1729	1830	31	1 366	1006
Liczba pacjentów korzystających z pomocy psychiatry	794	634	868	8	94	347

Liczba pacjentów korzystających z pomocy terapeutycznej	948	1095	962	23	558	954
---	-----	------	-----	----	-----	-----

Źródło danych: Poradnia Leczenia Uzależnień w Kostrzynie nad Odrą

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w Programie Leczenia Substytucyjnego było 70 pacjentów.

Tabela nr 8. Działalność Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego przy Poradni Leczenia Uzależnień

stan na koniec roku:	2020 (od 1.10.2020 r.)	2021	2022
Liczba porad specjalistycznych udzielonych w placówce	224	1 192	836
Liczba pacjentów (ogółem)	350	512	698
Liczba pacjentów korzystających z pomocy psychiatry	42	94	210
Liczba pacjentów korzystających z pomocy terapeutycznej	230	418	678

Źródło danych: Punkt Informacyjno – Konsultacyjny przy Poradni Leczenia Uzależnień w Kostrzynie nad Odrą

Osoby uzależnione od alkoholu, po zaprzestaniu picia i zakończeniu terapii odwykowej, mogą otrzymać wsparcie w funkcjonującym na terenie miasta Klubie Abstynenta „Libra”, który podejmuje działania informacyjne (prelekcje, pogadanki itp.) i profilaktyczne (spotkania grup wsparcia, zajęcia edukacyjne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, konsultacje indywidualne, poradnictwo).

7. Diagnoza problemów społecznych

W 2023 roku w Kostrzynie nad Odrą „Diagnoza problemów społecznych” została przeprowadzona przez Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji z Krakowa.

Diagnoza pozwoliła zidentyfikować problemy społeczne dotyczące mieszkańców Kostrzyna nad Odrą w odniesieniu do opinii: dzieci, młodzieży szkolnej, nauczycieli oraz rodziców.

Do zidentyfikowanych problemów zaliczono:

- problem alkoholowy;
- problem nikotynowy;
- problem narkotykowy;
- problem przemocy;
- problem cyberprzemocy i uzależnień behawioralnych.

Zgromadzony materiał jest podstawą do stworzenia programu naprawczego oraz podjęcie skoordynowanych działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Na podstawie wyników diagnozy zarekomendowano podejmowanie oddziaływań w następujących obszarach:

- 1) zapobieganie powstawaniu problemów uzależnień chemicznych i behawioralnych (organizacja różnych form edukacji rodziców, promowanie i organizacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu, zwiększenie świadomości oraz odpowiedzialności sprzedawców alkoholu, wprowadzenie ograniczonej dostępności do alkoholu, wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości, organizowanie kampanii społecznych, rozpowszechnianie informacji o placówkach udzielających pomocy w zakresie uzależnień);
- 2) wczesne wykrywanie i interwencja w przypadkach bezpośredniego zagrożenia i wystąpienia problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz minimalizacja negatywnych skutków (rozwijanie kompetencji i umiejętności kadry pedagogicznej i pracowników socjalnych w zakresie form pomocy rodzinom borykającym się z problemami uzależnień, wczesna diagnoza środowisk rodzinnych pod względem zagrożenia uzależnieniami i przemocą, rozwój poradnictwa specjalistycznego, wsparcia socjalnego oraz terapeutycznego, wspieranie tworzenia grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin);
- 3) wzmocnienie systemu instytucjonalnego i organizacyjnego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom (wzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej i sprawny przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, zwiększenie kompetencji służb społecznych, współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie aktywizacji marginalizowanych grup społecznych).

III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel strategiczny

Ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych oraz zaburzeń życia rodzinnego poprzez podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Kostrzyna nad Odrą (w szczególności dzieci i młodzieży) na temat szkodliwości oraz następstw spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i zachowań behawioralnych.

2. Cele operacyjne

1. Poprawa jakości życia rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia zjawiska przemocy domowej.

2. Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród dzieci i młodzieży w szkołach, poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających ze spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych powodujących uzależnienia behawioralne.

3. Priorytety

- Zintensyfikowanie działań wychowawczych i terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży.

- Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą i uzależnieniami, w tym w szczególności od środków psychoaktywnych, alkoholu, hazardu, internetu, gier cyfrowych.

- Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i opiekuńczych dla dzieci i młodzieży.

- Zwiększenie skuteczności egzekwowania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym.

4. Zadania i działania planowane w 2024 roku

Profilaktyka uzależnień Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom			
Lp	Planowane zadania	Nr zadania z NPZ	Działania
1	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka. Działania te dotyczą zagrożeń rozpowszechnionych, takich jak: używanie substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol) czy przemocy. Profilaktyka selektywna ma na celu zapobieganie, ograniczenie lub zaprzestanie podejmowania przez jednostkę zachowań ryzykownych.	VI.2.1	1. Warsztaty, konferencje i szkolenia, prelekcje, programy terapeutyczne i profilaktyczne dla rodziców i opiekunów, w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu, nadużywania narkotyków lub uzależnień behawioralnych. 2. Udział w ogólnopolskich, wojewódzkich i powiatowych kampaniach i programach profilaktyczno – edukacyjnych oraz organizacja miejskich programów profilaktycznych. 3. Wspieranie szkół podstawowych i szkoły ponadpodstawowej w rozwijaniu działań profilaktycznych, w szczególności realizację adekwatnego do potrzeb programu profilaktycznego.

	Cele te mogą być osiągnęte między innymi poprzez ograniczanie czynników ryzyka związanych ze środowiskiem rodzinnym i rówieśniczym, poprawę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego. Profilaktyka wskazująca rozpoznaje pierwsze objawy zaburzeń. Zapobiega rozwojowi uzależnienia od substancji psychoaktywnych, ogranicza częstość używania lub zmiany wzorów używania substancji na mniej „niebezpieczne”, ryzykowne. Działania ukierunkowane są głównie na indywidualną diagnozę przyczyn problemu i podjęcie stosownej interwencji.		
2	Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu).	VI.2.2	1. Organizowanie lokalnych diagnoz lub sondaży pozwalających ocenić aktualny stan problemów w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu).
3	Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień. 1. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z uzależnienia od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP oraz zachowań behawioralnych, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. 2. Rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień. 3. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających	VI.2.3	1. Warsztaty, konferencje i szkolenia dla nauczycieli, wychowawców, psychologów i pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, członków MKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Radnych Rady Miasta z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy domowej. 2. Szkolenia z tematyki przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej dla pracowników Urzędu.

	pomocy dzieciom z rodzin z problemem uzależnień od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP oraz zachowań behawioralnych.		
4	Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.	VI.2.4	1. Realizowanie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom i Ośrodek Rozwoju Edukacji. 2. Wspieranie jednostek organizacyjnych Miasta w zakresie zakupu materiałów i wyposażenia na potrzeby realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień. 3. Upowszechnianie programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym, z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej, w tym w grupach podwyższonego ryzyka oraz osób współuzależnionych i DDA. 4. Wspieranie organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień, połączonego z oddziaływaniem socjoterapeutycznym, stanowiących alternatywę wobec używania napojów alkoholowych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, internetu, gier cyfrowych i hazardu.
5	Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.	VI.2.5	1. Realizowanie programów terapeutycznych i profilaktycznych dla rodziców i opiekunów dzieci, które się upijają, zażywają środki psychoaktywne oraz są uzależnione od zachowań behawioralnych. 2. Prowadzenie zajęć terapeutycznych oraz udzielanie porad prawnych osobom uzależnionym i współuzależnionym od napojów alkoholowych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP oraz zachowań behawioralnych. 3. Realizowanie programów terapeutyczno – psychologicznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od napojów alkoholowych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków

			zastępczych i NSP, zachowań behawioralnych lub stosujących przemoc. 4. Prowadzenie środowiskowych zajęć pozalekcyjnych w szkołach dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz grup ryzyka. 5. Prowadzenie świetlic opiekuńczo – wychowawczych w szkołach podstawowych dla uczniów z rodzin dysfunkcyjnych. 6. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadanie: „Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej”.
6	Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich. 1. Zwiększenie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnień od napojów alkoholowych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, zachowań behawioralnych. 2. Zwiększenie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych lub zwiększenie dostępności do istniejących form wsparcia. 3. Wspieranie działalności środowisk abstynenckich. 4. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy członkom rodzin z problemem uzależnień od napojów alkoholowych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, zachowań behawioralnych. 5. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, w szczególności z powodu uzależnienia od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP oraz zachowań behawioralnych. 6. Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc domową. 7. Reedukacja osób, które prowadziły	VI.2. 7	1. Spektakle teatralne, akcje profilaktyczne, konkursy, imprezy sportowo – rekreacyjne oraz kulturalne dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy. 2. Wspieranie jednostek organizacyjnych Miasta, instytucji kultury oraz szkoły ponadpodstawowej w zakresie wypoczynku letniego i zimowego przede wszystkim dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień i przemocą domową. 3. Letnie animacje dla dzieci i młodzieży oraz organizacja festynu profilaktycznego. 4. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadanie: „Prowadzenie klubu abstynenta”. 5. Informowanie o formach i sposobach pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym, doświadczającym przemocy domowej oraz bezdomnym. 6. Udzielanie pomocy osobom bezdomnym uzależnionym od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP oraz zachowań behawioralnych. 7. Wspieranie działalności placówek leczenia uzależnień. 8. Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. 9. Dofinansowanie dożywiania uczniów – uczestników zajęć w świetlicach opiekuńczo – wychowawczych.

	pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP. 8. Zwiększenie dostępności pomocy dla dzieci z FASD oraz ich opiekunów. 9. Podejmowanie działań na rzecz integracji i reintegracji społecznej i zawodowej w ramach wspierania zatrudnienia socjalnego w formie dofinansowania Centrum Integracji Społecznej.		10. Współpraca z pedagogami, kuratorami sądowymi, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Strażą Graniczną, Strażą Miejską oraz Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie zapobiegania występowania zjawisk patologicznych na terenie miasta oraz podejmowanie działań, których celem jest zmniejszenie istniejącego stanu zagrożenia. 11. Prowadzenie edukacyjno – informacyjnej działalności profilaktycznej wobec osób uzależnionych oraz stosujących przemoc domową. 12. Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie. 13. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadanie: „Działalność na rzecz integracji i reintegracji społecznej oraz zawodowej w ramach zatrudnienia socjalnego w centrum integracji społecznej”.
Uzależnienie od alkoholu			
1	Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej.	VI.2.1	1. Szkolenia, warsztaty, konferencje dla osób zajmujących się wspieraniem dzieci z FASD oraz ich opiekunów. 2. Dofinansowanie lub refundacja kosztów diagnozy FAS lub FASD.
2	Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania FASD oraz uzależnienia od alkoholu i podejmowania interwencji wobec pacjentów nadużywających alkoholu.	VI.2.2	1. Szkolenia, warsztaty i konferencje dla osób pomagających osobom uzależnionym oraz zajmujących się wspieraniem dzieci z FASD oraz ich opiekunów.
3	Zmniejszenie dostępności alkoholu.	VI.2.4	1. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. 2. Udział sprzedawców alkoholu w szkoleniach. 3. Udział członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w

			doraźnych kontrolach punktów sprzedaży i reklamy napojów alkoholowych. 4. Powiadamianie organów ścigania o naruszeniach zasad sprzedaży i reklamy napojów alkoholowych. 5. Egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ograniczenia dostępności do napojów alkoholowych. 6. Opiniowanie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (w zakresie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami rady gminy).
4	Zwiększenie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji,dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.	VI.2. 5	Działalność i zasady wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA): 1. MKRPA powołuje Burmistrz Miasta. 2. MKRPA współpracuje z sądami w zakresie kierowania na leczenie odwykowe osób nadużywających alkoholu lub stosujących przemoc domową. 3. Udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach i programach z zakresu profilaktyki uzależnień. 4. Opracowanie planu pracy MKRPA, zatwierdzanego przez Burmistrza Miasta. 5. Szczegółowy tryb pracy, zadania i organizację określa Regulamin MKRPA, zatwierdzany przez Burmistrza Miasta. 6. Działalnością MKRPA kieruje Przewodniczący, a w przypadku nieobecności Wiceprzewodniczący. 7. Przewodniczący MKRPA ustala terminy posiedzeń komisji. 8. Obsługę administracyjną zapewnia Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą. 9. Zasady wynagradzania członków MKRPA: a) członkom komisji przysługuje wynagrodzenie; b) wynagrodzenie, którym mowa w punkcie 9a ustala się w wysokości 350,00 zł miesięcznie dla każdego członka oraz 500,00 zł miesięcznie

			dla Przewodniczącego Komisji; c) wynagrodzenie przysługuje członkom komisji na podstawie listy obecności; d) za nieobecność na posiedzeniu komisji w danym miesiącu wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie 9b, jest zmniejszane o 50%; e) listę płac dla członków komisji sporządza pracownik Wydziału Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą. 10. Członkowie MKRPA biorą udział w kontrolach punktów sprzedaży alkoholu, w szczególności podczas trwania imprez masowych.
Uzależnienia behawioralne			
1	Upowszechnienie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno – edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony i poradni internetowej oraz telefonu zaufania.	VI.2.1	1. Realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do grup zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi. 2. Wspieranie działalności jednostek organizacyjnych, instytucji kultury oraz organizacji pozarządowych w zakresie problematyki uzależnień behawioralnych. 3. Szkolenia i konferencje dla nauczycieli oraz pracowników pomocy społecznej w zakresie profilaktyki uzależnień behawioralnych. 4. Pomoc terapeutyczna osobom zagrożonym uzależnieniami behawioralnymi.
Uzależnienia od narkotyków			
1	Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.	VI.2.1	1. Realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do osób zagrożonych problemem narkomanii. 2. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych zajmujących się profilaktyką uzależnień, w tym przeciwdziałaniem narkomanii. 3. Szkolenia i warsztaty dla specjalistów zatrudnionych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym działającym przy Poradni Leczenia Uzależnień. 4. Szkolenia i konferencje dla nauczycieli, pracowników pomocy społecznej oraz opieki zdrowotnej. 5. Wspieranie działalności Poradni

			Leczenia Uzależnień w Kostrzynie nad Odrą. 6. Realizacja programów reintegracji zawodowej i społecznej przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz organizacje pozarządowe w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym przeciwdziałania narkomanii.
--	--	--	--

IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA

1. Koordynator Programu

Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą

2. Realizatorzy Programu i partnerzy

- 1) Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie nad Odrą,
- 3) Dom Pomocy Społecznej „Dom Seniora” w Kostrzynie nad Odrą,
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy w Kostrzynie nad Odrą,
- 5) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 6) Komisariat Policji w Kostrzynie nad Odrą,
- 7) Straż Miejska w Kostrzynie nad Odrą,
- 8) placówki wsparcia dziennego (świetlice socjoterapeutyczne i opiekuńczo – wychowawcze),
- 9) placówki oświatowe,
- 10) zakłady opieki zdrowotnej,
- 11) Poradnia Leczenia Uzależnień,
- 12) Punkt Informacyjno – Konsultacyjny przy Poradni Leczenia Uzależnień,
- 13) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- 14) instytucje kultury,
- 15) organizacje pozarządowe oraz inne podejmujące działalność w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
- 16) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

3. Źródła finansowania Programu

- 1) Budżet Miasta Kostrzyn nad Odrą – rozdział 85154.
- 2) Środki finansowe pochodzące ze źródeł zewnętrznych.
- 3) Środki finansowe realizatorów Programu.

4. Monitoring Programu i sprawozdawczość

Realizacja Programu będzie podlegała monitoringowi, który polega na zbieraniu i analizowaniu informacji w celu ustalenia, czy wyznaczone zadania są realizowane zgodnie z założonym planem. Monitoring będzie obejmował następujące elementy:

- czas realizacji zaplanowanych działań oraz ich zakres,
- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań oraz źródła ich pochodzenia,
- stan realizacji poszczególnych zadań.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony w oparciu o sprawozdania przekazywane przez jego realizatorów do Wydziału Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Monitoring realizacji Programu będzie również podstawą do przeprowadzenia jego ewaluacji. Program ma charakter otwarty i w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

SPIS TABEL

Tabela nr 1 – Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2017 – 2022.

Tabela nr 2 – Działalność MKRPA w latach 2017 – 2022.

Tabela nr 3 – Działalność OPS w latach 2017 – 2022.

Tabela nr 4 – Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2017 – 2022.

Tabela nr 5 – Działania podejmowane przez Policję w latach 2017 – 2022.

Tabela nr 6 – Działania podejmowane przez Straż Miejską w latach 2017 – 2022.

Tabela nr 7 – Działalność Poradni Leczenia Uzależnień w latach 2017 – 2022.

Tabela nr 8 - Działalność Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego przy Poradni Leczenia Uzależnień.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr
Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą
z dnia 30 listopada 2023 r.

PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ
NA ROK 2024

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	
str. 3	
II. CELE I ZADANIA PROGRAMU	
str. 3	
1. Cel główny	
str. 3	
2. Cele szczegółowe	
str. 3	
3. Zadania i działania planowane w latach	
2024.....str. 4	
III. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA	
str. 5	
1. Koordynator programu	
.....str. 5	
2. Realizatorzy Programu i partnerzy	
.....str. 5	
3. Źródła finansowania Programu	
.....str. 5	
4. Monitoring Programu	
i sprawozdawczość.....str. 5	

I.WSTĘP

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku.

Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych i uczą się, że sposobem rozwiązywania problemów jest przemoc.

Wpływ na stosowanie przemocy domowej może mieć także uzależnienie od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, które osłabiają kontrolę nad zachowaniem i zwiększają prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności.

W art. 18, art. 47, art. 48 i art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. wskazano, że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa” (art. 16 ust. 3 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka) jest objęta szczególną ochroną i opieką, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej[#].

Zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również przed krzywdzeniem ze strony osób bliskich. Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji, natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny. Statystycznie większość osób dotkniętych przemocą domową stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób dotkniętych przemocą domową są m.in. małoletni, osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Szczególną ochroną i wsparciem powinny być objęte dzieci, zarówno te dotknięte przemocą domową, jak i te, które są świadkami przemocy.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2024 zakłada kontynuację działań podjętych w latach poprzednich. Wyznaczone działania są zgodne z kierunkami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 – 2026, przyjętej uchwałą Nr XVII/119/16 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 14 kwietnia 2016 roku. Ponadto program jest zgodny z założeniami zawartymi w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na rok 2023 (Uchwała Nr 248 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r.) oraz Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r, poz. 1249 ze zm.).

II.CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel główny

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz

zmniejszenie skali tego zjawiska w Kostrzynie nad Odrą.

2. Cele szczegółowe

- Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocą domowej.
- Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
- Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

3. Zadania i działania planowane w 2024 roku

Lp.	Zadania	Numer zadania z NPZ	Działania
1	Prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	VI.2.1	1. Działalność świetlic opiekuńczo – wychowawczych w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. 2. Prowadzenie środowiskowych zajęć pozalekcyjnych w szkołach dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz z grup ryzyka. 3. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadanie: „Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej”. 4. Warsztaty, konferencje i szkolenia dla nauczycieli, rodziców, wychowawców, pracowników socjalnych, członków MKRPA, członków Zespołu Interdyscyplinarnego z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. 5. Programy terapeutyczne, profilaktyczne, warsztaty, prelekcje, spektakle teatralne, akcje profilaktyczne oraz informacyjno - edukacyjne, konkursy, imprezy sportowo – rekreacyjne i kulturalne dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym przeciwdziałania przemocy. 6. Wspieranie jednostek organizacyjnych miasta, instytucji kultury oraz szkoły ponadpodstawowej w zakresie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień i z rodzin, w których występuje przemoc. 7. Letnie animacje dla dzieci i młodzieży oraz organizacja festynu profilaktycznego. 8. Udział w ogólnopolskich, wojewódzkich i powiatowych kampaniach, programach rekomendowanych i programach profilaktyczno – edukacyjnych oraz organizacja miejskich programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy.

2	Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy domowej.	VI.2.6	1. Wspieranie działalności Ośrodków Leczenia Uzależnień.
			2. Informowanie osób dotkniętych przemocą o formach pomocy, w szczególności zapoznanie z procedurami interwencji służb w sprawach przemocy domowej.
3	Wspieranie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą domową.	VI.2.1	3. Udzielanie pomocy doraźnej osobom doświadczającym przemocy domowej.
			4. Prowadzenie zajęć terapeutycznych oraz udzielanie porad psychologicznych i prawnych osobom doznającym przemocy domowej.
			1. Współpraca w zakresie realizacji programów profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do grup zagrożonych przemocą.
			2. Wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. przeciwdziałania przemocy domowej.
III. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA			3. Wspieranie działań Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego przy Poradni Leczenia Uzależnień.
			4. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i osób fizycznych zajmujących się problematyką przeciwdziałania uzależnieniom, w tym przeciwdziałaniem przemocy domowej.

1. Koordynator Programu

Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą

2. Realizatorzy Programu i partnerzy

- 1) Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie nad Odrą,

- 3) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Komisariat Policji w Kostrzynie nad Odrą,
- 5) Straż Miejska w Kostrzynie nad Odrą,
- 6) Zespół Interdyscyplinarny d.s. przeciwdziałania przemocy domowej,
- 7) placówki wsparcia dziennego (świetlice socjoterapeutyczne i opiekuńczo – wychowawcze),
- 8) placówki oświatowe,
- 9) zakłady opieki zdrowotnej,
- 10) Poradnia Leczenia Uzależnień,
- 11) Punkt Informacyjno – Konsultacyjny przy Poradni Leczenia Uzależnień,
- 12) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- 13) instytucje kultury
- 14) organizacje pozarządowe oraz inne podejmujące działalność w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej.

3. Źródła finansowania Programu

- 1) Budżet Miasta Kostrzyn nad Odrą – środki zaplanowane w budżecie na rok 2024 w rozdziale 85205 i rozdziale 85154.
- 2) Środki finansowe pochodzące ze źródeł zewnętrznych.
- 3) Środki finansowe realizatorów Programu.

4. Monitoring Programu i sprawozdawczość

Realizacja Programu będzie podlegała monitoringowi, który polega na zbieraniu i analizowaniu informacji w celu ustalenia, czy wyznaczone zadania są realizowane zgodnie z założonym planem. Monitoring będzie obejmował następujące elementy:

- czas realizacji zaplanowanych działań oraz ich zakres,
- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań oraz źródła ich pochodzenia,
- stan realizacji poszczególnych zadań.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony w oparciu o sprawozdania przekazywane przez jego realizatorów do Wydziału Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Monitoring realizacji Programu będzie również podstawą do przeprowadzenia jego ewaluacji. Program ma charakter otwarty i w przypadku stwierdzenia

istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr
Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą
z dnia 30 listopada 2023 r.

**PROGRAM
OCHRONY I PROMOCJI ZDROWIA
MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ
NA ROK 2024**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	
str. 3	
II. CELE I ZADANIA PROGRAMU	
str. 3	
1. Cel główny	
str. 3	
2. Cele szczegółowe	
str. 3	
3. Zadania i działania planowane w 2024 roku	
str.3	
III. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA	
str. 5	
1. Koordynator programu	
str. 5	
2. Realizatorzy Programu i partnerzy	
str. 5	
3. Źródła finansowania Programu	
str. 5	
4. Monitoring Programu i sprawozdawczość.....	
str. 5	

I. WSTĘP

Miasto Kostrzyn nad Odrą realizuje zadania własne w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej. Obejmują one w szczególności: promocję i profilaktykę, mającą na celu tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu, wdrażanie programów zdrowotnych wynikających

z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, rehabilitację oraz edukację zdrowotną zmierzającą do zaznajomienia mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, jak również ich skutkami. Proponowane działania stanowią uzupełnienie oferty Narodowego Funduszu Zdrowia.

Program Promocji i Ochrony Zdrowia Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2024 zakłada kontynuację działań podjętych w latach ubiegłych. Wyznaczone działania są zgodne z kierunkami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 – 2026, przyjętej uchwałą Nr XVII/119/16 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 14 kwietnia 2016 roku. Ponadto program jest zgodny z założeniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 642).

II. CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel główny

Poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą

2. Cele szczegółowe

- Poprawa sposobu żywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa.
- Zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym.
- Zintensyfikowanie działań mających na celu ograniczanie narażenia na czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych.
- Rozpowszechnienie idei aktywności fizycznej i społecznej od juniora do seniora.
- Podejmowanie działań w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.
- Stworzenie oferty edukacyjnej związanej z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia.

3. Zadania i działania planowane w 2024 roku

Lp	Zadania	Nr zadania z NPZ	Działania
1	Propagowanie profilaktyki zdrowotnej i promowanie zachowań prozdrowotnych wśród mieszkańców.	VI.2.1	1. Realizacja programów edukacji zdrowotnej w szkołach i przedszkolach.
			2. Udział w programach rekomendowanych.
			3. Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się promocją aktywności fizycznej poprzez organizowanie imprez sportowo – rekreacyjnych skierowanych do mieszkańców, w tym w szczególności do osób starszych, niepełnosprawnych, chorych psychicznie.

			4. Propagowanie zasad zdrowego żywienia oraz ograniczanie zjawiska niedożywienia poprzez dofinansowanie pomocy żywnościowej. 5. Wspieranie organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów organizujących spotkania i konferencje poświęcone tematyce ochrony zdrowia oraz prowadzących akcje profilaktyczne z zakresu promocji zdrowia. 6. Wspieranie działalności gabinetów podstawowej opieki pielęgniarstwa w szkołach. 7. Pomoc i wsparcie nieuleczalnie chorym mieszkańcom poprzez wspieranie działalności hospicjum domowego. 8. Realizacja programów edukacyjno – informacyjnych w zakresie pielęgnacji zębów. 9. Prowadzenie wczesnej diagnostyki próchnicy zębów u dzieci i młodzieży. 10. Realizacja programów w zakresie upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego oraz radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu. 11. Szkolenie dzieci 6-letnich z udzielania pierwszej pomocy.
2	Promocja aktywności fizycznej – wsparcie pozalekcyjnych form aktywizacji fizycznej dzieci i młodzieży.	V.1.3	1. Wspieranie placówek oświatowych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się prowadzeniem zajęć pozalekcyjnych. 2. Organizacja zajęć na basenie – zajęcia korekcyjne wad postawy.
3	Promocja szczepień, utrzymanie funkcjonalności portalu informacyjnego dotyczącego szczepień – działania promocyjne i popularyzacyjne dotyczące szczepień ochronnych.	VIII.4.5	1. Kampanie informacyjno - edukacyjne. 2. Udział w programach szczepionkowych.
4	Wspieranie aktywności społecznej seniorów oraz poprawa związanej ze zdrowiem jakości życia osób starszych.	IX.5.3	1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie aktywizacji seniorów. 2. Integracja międzypokoleniowa – spartakiada, warsztaty, spotkania seniorów z dziećmi i młodzieżą.
5	Rozwój usług wspierających zdrowie i jakość życia związaną ze zdrowiem u osób starszych i ich opiekunów nieformalnych, w szczególności przez rozwój dziennych form wsparcia i pomocy psychologicznej.	IX.5.4	1. Realizacja programów rządowych: „Opieka 75+”, „Wspieraj Seniora”. 2. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osób starszych i niepełnosprawnych. 3. Wspieranie działalności Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych.
6	Działania na rzecz koordynacji opieki nad osobami starszymi dostępnej w ramach systemów ochrony zdrowia i pomocy społecznej.	IX.5.5	1. Kierowanie osób starszych do Domu Pomocy Społecznej. 2. Obejmowanie pomocą w ramach działalności Domu Dziennego Pobytu.

7	Zapobieganie skutkom chorób cywilizacyjnych. 1) Działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych. 2) Szkolenia w zakresie zasad zdrowego żywienia i aktywności fizycznej dla grup zawodowych zaangażowanych w działania na rzecz walki z nadwagą i otyłością (pracodawcy, przemysł spożywczy, menedżerowie zdrowia, zawody medyczne, nauczyciele, pracownicy ochrony zdrowia, pracownicy PIS). 3) Działania edukacyjne dotyczące wpływu środowiska życia na zdrowie. 4) Działania edukacyjno-profilaktyczne skierowane do osób dotkniętych chorobami cywilizacyjnymi.	V.1.4 V.1.8 VIII.4.1	1. Realizowanie programów edukacyjno – informacyjnych w zakresie profilaktyki cukrzycy. 2. Realizowanie programów edukacyjno – informacyjnych w zakresie propagowania zdrowego żywienia. 3. Realizowanie programów w zakresie wpływu środowiska życia na zdrowie „Środowisko życia = zdrowie”. 4. Wspieranie instytucji, organizacji pozarządowych w zakresie upowszechniania wiedzy na temat zdrowia i zapobiegania skutkom chorób cywilizacyjnych. 5. Udział w programach profilaktycznych. 6. Organizowanie zajęć sportowych i imprez sportowo – rekreacyjnych jako profilaktyki chorób cywilizacyjnych. 7. Wspieranie jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych w zakresie organizacji zajęć sportowo – rekreacyjnych. 8. Prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie zapobiegania skutkom chorób cywilizacyjnych.
II I. R E A L I Z A C J A P R O G R A M U I Ź R Ó D Ł A J E G O F I N			

1. **Koordynator programu**

Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą

2. **Realizatorzy Programu i partnerzy**

- 1) Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie nad Odrą,
- 3) placówki oświatowe,
- 4) Poradnia Leczenia Uzależnień,
- 5) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- 6) instytucje kultury
- 7) organizacje pozarządowe oraz inne podmioty podejmujące działalność w zakresie promocji i ochrony zdrowia.

3. **Źródła finansowania Programu**

- 1) Budżet Miasta Kostrzyn nad Odrą – środki zaplanowane w budżecie na rok 2024 w rozdziale 85195.
- 2) Środki finansowe pochodzące ze źródeł zewnętrznych.
- 3) Środki finansowe realizatorów Programu.

4. **Monitoring Programu i sprawozdawczość**

Realizacja Programu będzie podlegała monitoringowi, który polega na zbieraniu i analizowaniu informacji w celu ustalenia, czy wyznaczone zadania są realizowane zgodnie z założonym planem. Monitoring będzie obejmował następujące elementy:

- czas realizacji zaplanowanych działań oraz ich zakres,
- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań oraz źródła ich pochodzenia,
- stan realizacji poszczególnych zadań.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony w oparciu o sprawozdania przekazywane przez jego realizatorów do Wydziału Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Monitoring realizacji Programu będzie również podstawą do przeprowadzenia jego ewaluacji. Program ma charakter otwarty i w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

UZASADNIENIE

Opracowanie programów profilaktyki jest zadaniem własnym gminy.

Program zakłada realizację działań, które są zgodne z kierunkami zawartymi w:

- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 t.j. ze zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 t.j. ze zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 t.j.),
- ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2561 t.j. ze zm.).

Ustawy te nakładają na jst prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych czyniąc je zadaniami własnymi gminy. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, zgodnie z ustawą, jest jednym programem i obejmuje profilaktykę uzależnień od alkoholu, narkotyków i behawioralnych (w tym m.in. hazard, uzależnienie od komputera lub telefonu komórkowego, pracoholizm, zakupoholizm, zachowania kompulsywne).

Znaczenie przeciwdziałania uzależnieniom podkreśla fakt, że profilaktyka uzależnień jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025.

Program nawiązuje w swoich założeniach do programów przyjętych w 2021 r. i jest zgodny z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 – 2026.

Załącznik nr 1 zawiera cele i zadania z programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programu przeciwdziałania narkomanii oraz cele i zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Natomiast załącznik nr 2 zawiera cele i zadania programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, a załącznik nr 3 – cele i zadania programu ochrony i promocji zdrowia.

Zadania zawarte w programach są również zapisane do realizacji w Projekcie Budżetu Miasta na rok 2024.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest uzasadnione.